

Философия (Философия на Новото време XVII-XVIII век)

КОНСПЕКТ

Кандидатите полагат писмен изпит по въпрос от следния тематичен кръг. В скоби са дадени примерни и релевантни към въпроса философи:

1. **Обща характеристика на философията на Новото време (XVII-XVIII век)** – основни направления, методи, ключови идеи, понятия, контекст и историческо развитие;
2. **Философията на Рене Декарт** – дуализъм, рационализъм, методологически скептицизъм;
3. **Философията на класическия рационализъм** – развитие, вътрешни различия, влияние (Рене Декарт, Барух Спиноза, Готфрид Лайбниц);
4. **Философията на класическия емпиризъм** – развитие, вътрешни различия, влияние (Джон Лок, Джордж Бъркли, Дейвид Хюм);
5. **Философията на Дейвид Хюм** – натурализъм, сантиментализъм, умерен скептицизъм;
6. **Философия и наука** (Франсис Бейкън, Рене Декарт, Готфрид Лайбниц, Исак Нютон, Дейвид Хюм, френски енциклопедисти);
7. **Логика и методология** – хипотеза, дедукция, индукция, вероятностни подходи (Франсис Бейкън, Рене Декарт, Блез Паскал, Логиката на Пор Роял, Исак Нютон, Дейвид Хюм);
8. **Човек и Бог** (Рене Декарт, Блез Паскал, Джон Лок, Готфрид Лайбниц, Джордж Бъркли);
9. **Език и съзнание** (Томас Хобс, Логиката на Пор Роял, Джон Лок, Готфрид Лайбниц, Джордж Бъркли);
10. **Общество и природа** (Франсис Бейкън, Томас Хобс, Барух Спиноза, Джон Лок, Жан-Жак Русо, френски енциклопедисти);
11. **Философия, Просвещение и реакции срещу Просвещението** (френски енциклопедисти, Дейвид Хюм, Жан-Жак Русо);

ПЪРВИЧНА ЛИТЕРАТУРА

АНТОЛОГИИ

Европейска философия XVII-XVIII век. Антология (1994); 2 тома, том I, III преработено изд.; съставители и редактори Елена Панова, Иван С. Стефанов, Сълза Петканова, Людмила Генева; преводачи: Сълза Петканова и др. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 601 с.

Philosophia Naturalis. Първа част. Време, пространство, тяло и движение в началото на Новото време (2014); съставител и редактор Васил Видински; преводачи Димитър Божков, Огнян Касабов, Сергей Стефанов, Христо Хр. Тодоров и Велислава Тодорова; София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 285 с.

АВТОРИ И ПРОИЗВЕДЕНИЯ

Бейкън, Франсис (1968) – *Нов органон*; преводач д-р М. Ст. Марков, поредица „Философско наследство“; София: Наука и изкуство, 375 с.

Бъркли, Джордж (1992, 1997) – *Философски произведения*; в 2 тома, преводач Стефан Кулев; София: Шамбала, 368 с.

Декарт, Рене (1978) – *Избрани философски произведения*; преводач Магдалена Шишкова, поредица „Философско наследство“, под общата редакция на Донка Меламед, Ева Глишева и Атанас Драгиев; София: Наука и изкуство, 735 с.

Лайбниц, Готфрид (1974) – *Нови опити върху човешкия разум*; преводач Тома Томов, поредица „Философско наследство“; София: Наука и изкуство, 751 с.

Лайбниц, Готфрид (2009) – *Разсъждение за метафизиката*; – *Трансцендентални езици на метафизиката*, преводач Александър Лозев, редактор Валентин Канавров и Георги Донеv; Благоевград: Югозападен университет „Неофит Рилски“, стр. 492–533.

Лайбниц, Готфрид (2016) – *Монадологията*; преводач Лидия Кондова; София: Изток-Запад, 253 с.

Лок, Джон (1972) – *Опит върху човешкия разум*; преводач Руси Русев, поредица „Философско наследство“; София: Наука и изкуство, 1070 с.

Лок, Джон (1996) – *Два трактата за управлението*; преводач Светослав Малинов, поредица „Политея“; София: ГАЛ-ИКО, 397 с.

Паскал, Блез (1978) – *Мисли*; преводачи Лилия Сталева и Анна Сталева, поредица „Философско наследство“; София: Наука и изкуство, 380 с.

Паскал, Блез (2010) – *Разум и вяра*; преводач Владимир Градев, редактор Владимир Градев; София: Фондация „Комунитас“, lxxviii-263 с.

Русо, Жан-Жак (1988) – *За общественния договор, или принципи на политическото право*; – *Избрани съчинения*, преводач Донка Меламед, поредица „Философско наследство“, под общата редакция на Михаил Бъчваров; София: Наука и изкуство, стр. 77–218.

Русо, Жан-Жак (1998) – *Избрани съчинения*; 2 тома, том II: *Емил или за възпитанието*, преводач Донка Меламед, поредица „Философско наследство“, под общата редакция на Иванка Райнова; София: Наука и изкуство, 569 с.

Спиноза, Барух (2016) – *Етика, доказана по геометричен начин и разделена на пет части*; преводач Марко Марков, редактор Георги Каприев, поредица „Тезаурус“, № 16, III редактирано изд.; София: Изток-Запад, 332 с.

Спиноза, Барух (2019) – *Богословско-политически трактат*; преводач Христо Хр. Тодоров; София: Изток-Запад, 398 с.

Хобс, Томас (1970) – *Левиатан*; преводач Руси Русев, поредица „Философско наследство“; София: Наука и изкуство, 845 с.

Хобс, Томас (1980) – *Основи на философията, част I - За тялото*; преводач Марко Марков, поредица „Философско наследство“; София: Наука и изкуство, 244 с.

Хюм, Дейвид (2006) – *Трактат за човешката природа*; преводач Веселин Лаптев; София: ИК „Рата“, 592 с.

Хюм, Дейвид (2016) – *Изследване на човешкия разсъдък*; преводач Вера Любенова, поредица „Тезаурус“; София: Изток-Запад, 221 с.

ВТОРИЧНА ЛИТЕРАТУРА

Корет, Емерих, Харалд Шьондорф (2001) – *Философия на XVII и XVIII век (Основен курс по философия в 5 тома, том III)*; преводач Жана Ценова; София: ЛИК, 211 с.

Панова, Елена (1974) – *Основни проблеми във философията от Бейкън до Маркс*; II допълнено и преработено изд.; София: Наука и изкуство, 224 с.

Ръсел, Бърtrand (1996) – *История на западната философия и нейната връзка с политическите и социалните условия от най-ранни времена до днес*; 3 тома, том III-Съвременна философия (от Ренесанса до логическия анализ), преводач Лъчезар Живин; София: Христо Ботев, 479 с.

Хегел, Георг (1982) – *Лекции по история на философията*; 3 тома; София: Наука и изкуство.

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА ПИСМЕНАТА РАБОТА:

- Ясно разработване на основните моменти от посочения тематичен кръг;
- Исторически точно и философски-систематично изложение;
- Връзка с цялата философска традиция;
- Стил, философска и обща езикова култура;